

Občianske právo hmotné I (všeobecná časť)

Zimný semester 2021/2022

Otázky na skúšku*

- 1 Občianske právo a jeho význam**
Význam rozlišovania medzi verejným a súkromným právom – charakteristiky súkromného práva – jeho systém – pojem a predmet občianskeho práva – metóda jeho regulácie – jeho postavenie v systéme súkromného práva a vzťah k iným odvetviam (ako sa rieši konflikt medzi normami Občianskeho zákonníka a inými súkromnoprávnymi predpismi?)
- 2 Pramene občianskeho práva**
Význam, prečo sa vyučuje o prameňoch občianskeho práva – pramene občianskeho práva – Občiansky zákonník a jeho význam pred občianske právo – systematika a pôsobnosť Občianskeho zákonníka
- 3 Vývoj občianskeho práva na území Slovenska**
Význam, prečo sa vyučuje o vývoji občianskeho práva – medzníky toho vývoja a ich význam pre dnešné občianske právo
- 4 Normy občianskeho práva**
Význam, prečo sa vyučuje o normách občianskeho práva – význam rozlišovania medzi právnym textom a právnou normou – štruktúra noriem – druhy noriem – dispozitívnosť a kogentnosť (osobitne v spotrebiteľských vzťahoch) – ako ich viem odlíšiť – výklad a dotváranie práva (analógia, teleologická redukcia) – aplikácia noriem – metóda zistenia nároku a identifikácie nárokovej normy v občianskom práve – domnienky – fikcie
- 5 Zásady občianskeho práva**
Zásady slovenského občianskeho práva a európskeho súkromného práva – význam zásad pri výklade a aplikácii práva – analógia iuris a možnosť jej uplatnenia v občianskom práve
- 6 Fyzické osoby ako subjekt občianskeho práva**
Pojem – spôsobilosť na práva a povinnosti, spôsobilosť na právne úkony, deliktná spôsobilosť (ich charakteristika, aký je ich význam) – spotrebiteľ a dodávateľ a význam tohto rozlišovania – blízke osoby a stupeň príbuzenstva a význam týchto pojmov v občianskom práve
- 7 Právnické osoby ako subjekt občianskeho práva**
Pojmové znaky – druhy – kde je obsiahnutá právna úprava jednotlivých druhov právnických osôb – právna spôsobilosť, spôsobilosť na právne úkony – orgány, štatutárny orgán, pričitateľnosť konania – vznik a zánik – likvidácia – štát v občianskoprávných vzťahoch
- 8 Osobnostné práva**
Pojem – charakteristika týchto práv – predmet ochrany – pramene úpravy – prostriedky ochrany a podmienky ich uplatnenia – trvanie – ochrana práv právnických osôb obdobných osobnostným právam
- 9 Pojem subjektívne právo**
Pojem a význam konštrukcie subjektívneho práva – druhy – obsah – konflikty subjektívnych práv
- 10 Vznik a existencia subjektívnych práv**
Právne skutočnosti (pojem a aký majú význam pre existenciu subjektívneho práva) – vznik/nadobudnutie – trvanie – zmeny – zánik/strata (prevod, prechod) – sukcesia
- 11 Predmet subjektívnych práv**
Veci (pojem, druhy, hromadné veci, súhrn vecí, súčasti a príslušenstvo, plody a úžitky – v čom spočíva význam takéhoto rozdeľovania) – práva – iné majetkové hodnoty (obchodný podiel, nádej)
- 12 Výkon, ochrana a zneužitie subjektívnych práv**
Pojem „výkon subjektívnych práv“ – spôsoby výkonu – zneužitie subjektívneho práva (šikanózný výkon) a jeho následky – ochrana subjektívnych práv (spôsoby; kto poskytuje ochranu; podmienky jej udelenia)
- 13 Plynutie času a preklúzia**
Význam plynutia času pre občianske právo – pravidlá počítania času – lehota a jej význam – preklúzia (pojem, príklady, ako ju vieme v zákone identifikovať, porovnanie s premlčaním)

- 14 **Premičanie**
Podstata premlčania – predmet premlčania – účinky premlčania – dĺžka všeobecnej premlčacej doby – začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby – niektoré osobitné prípady dĺžky premlčacej doby – spočívanie premlčacej doby – pretrhnutie premlčacej doby – možnosť zmluvnej modifikácie pravidiel o premlčaní
- 15 **Pojem a druhy právnych úkonov**
Rozdiel medzi prejavom vôle a právnym úkonom – pojem „právny úkon“ a jeho význam – druhy právnych úkonov a význam takéhoto rozdeľovania
- 16 **Obsah právnych úkonov**
Obsah právneho úkonu – obsah právneho úkonu vs. právneho vzťahu – podstatné/pravidelné/náhodné zložky a význam tohto rozlišovania pre aplikáciu občianskeho práva – podmienky – určenie času – príkaz] – nemožnosť plnenia a jeho následky
- 17 **Výklad právnych úkonov**
Pravidlá výkladu – skutočná vs. normatívna vôľa – mlčanie – osobitné pravidlá pre spotrebiteľské vzťahy
- 18 **Forma právnych úkonov**
Druhy – zásady – následky nedodržania
- 19 **Proces uskutočňovania prejavov vôle všeobecne**
Pôsobenie/dôjdenie prejavu vôle (a význam tohto pojmov pre aplikáciu) – adresované/neadresované úkony a význam delenia – účinnosť – konkludentné úkony – rozsudky nahrádzajúce prejav vôle
- 20 **Uzavieranie zmlúv a odstupovanie od nich**
Návrh – ponuka – konsenzus vs. disens – iné spôsoby uzavierania zmlúv – povinne zverejňované zmluvy – odstúpenie od zmluvy (pojem, účinky, prípady, spôsob uskutočnenia)
- 21 **Vady prejavu vôle**
Vady prejavu vôle a ich následky (nespôsobilosť na právne úkony, bezprávna vyhrážka, lešť a omyl, zastieranie, skreslenie prejavu pri preprave, tieseň)
- 22 **Súlad právneho úkonu so zákonom a dobrými mravmi**
Rozpor obsahu alebo účelu právneho úkonu so zákonom – obchádzanie zákona – priečenie sa dobrým mravom – následky – úžera
- 23 **Neplatnosť právnych úkonov**
Podstata neplatnosti – druhy neplatnosti – následky neplatnosti – hlavné dôvody neplatnosti – konverzia – konvalidácia
- 24 **Odporovateľnosť právnych úkonov**
Podstata odporovateľnosti – spôsob odporovania – podmienky odporovania – následky
- 25 **Zastupovanie**
Pojem – druhy – predpoklady pre zastupovanie (vrátane konfliktu záujmov) – plnomocenstvo (forma, udelenie, odvolanie, zánik) – ochrana tretích osôb
- * Popis otázky je len indikatívny, s cieľom uľahčiť študentovi prípravu odpovede. Skúšajúci sa však môže pýtať aj iné, v popise neuvedené otázky